

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національної
академії внутрішніх справ

доктор юридичних наук,

професор

Гуслан СЕРБИН

ВИСНОВОК

Національної академії внутрішніх справ про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Марініч Жанни Сергіївни на тему: «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою Національної академії внутрішніх справ від 25 вересня 2018 (протокол № 15)

ВИТЯГ

з протоколу розширеного засідання кафедри цивільного права та процесу Національної академії внутрішніх справ від 07 травня 2026 року

Присутні:

доктор юридичних наук, професор Тарасенко О.С.; доктор юридичних наук, професор Чурпіта Г.В. (*головуючий*); доктор юридичних наук, професор Гусарєв С.Д. (*рецензент*); доктор юридичних наук, доцент Тихомиров Д.О., кандидат юридичних наук, доцент Кирдан Б.В. (*науковий керівник*); кандидат юридичних наук, професор Мироненко В.П.; кандидат юридичних наук, доцент Куцик К.В.; кандидат юридичних наук, доцент Шаповал Л.І. (*рецензент*); кандидат юридичних наук, доцент Мазур В.В.; кандидат юридичних наук, доцент Герасимчук Л.В.; кандидат юридичних наук, доцент Бобко В.Г.; кандидат юридичних наук, доцент Боровська І.А.; кандидат юридичних наук, доцент Якимець О.І.; кандидат юридичних наук, старший дослідник Бондар С.В.; доктор філософії з права Лимар Ю.В.; доктор філософії з права Сидоренко Н.О.; здобувач ступеня доктора філософії Марініч Ж.С.

З присутніх – 4 доктори юридичних наук та 12 кандидатів юридичних наук (докторів філософії) – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

Порядок денний:

Обговорення дисертації Марініч Жанни Сергіївни на тему: «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» та щодо його рекомендації її до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Слухали:

Доповідь здобувача ступеня доктора філософії Марініч Жанни Сергіївни щодо дисертації «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право».

Обґрунтування вибору теми нашого дисертаційного дослідження обумовлено тим, що у сучасних умовах трансформації українського суспільства, реформування правоохоронної системи й утвердження європейських стандартів прав людини особливого значення набуває забезпечення належного рівня гарантування прав і свобод осіб, які здійснюють публічно-владні функції, зокрема поліцейських. Поліцейський, з одного боку, є представником держави й наділений державно-владними повноваженнями, а з іншого – фізичною особою, носієм особистих немайнових прав, які потребують належного цивільно-правового захисту.

Одним із видів особистих немайнових прав поліцейських є особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття, до яких, зокрема, належать право на повагу до гідності та честі, право на недоторканність ділової репутації, право на індивідуальність та ін. Здійснення та захист поліцейським особистих немайнових прав, що забезпечують його соціальне буття, має низку особливостей. Це пов'язано насамперед із публічним характером діяльності поліцейського, постійною взаємодією з населенням, участю в конфліктних ситуаціях, а також значним рівнем суспільного контролю та медійної уваги. У таких умовах будь-які дії чи рішення поліцейського можуть ставати об'єктом широкого обговорення, оцінки або критики, що нерідко супроводжується поширенням недостовірної інформації, яка негативно впливає на його честь, гідність і професійну репутацію.

Водночас розвиток інформаційного суспільства, активне використання соціальних мереж і цифрових платформ значно ускладнюють механізми захисту особистих немайнових прав поліцейського. Швидкість поширення інформації, складність встановлення її джерела, а також транснаціональний характер інформаційного простору створюють нові виклики для правозастосовної практики та вимагають удосконалення цивільно-правових способів захисту особистих немайнових прав. У зв'язку з цим особливої значущості набувають питання ефективності як загальних, так і спеціальних способів захисту, передбачених цивільним законодавством України.

Не менш важливим є і той факт, що правове регулювання особистих немайнових прав поліцейських має комплексний характер. З одного боку, особисті немайнові права регулюються нормами цивільного законодавства України, а з іншого – їх реалізація та захист нерозривно пов'язані зі специфікою

проходження служби в Національній поліції України, що визначається адміністративно-правовими нормами та спеціальним законодавством. Це зумовлює необхідність комплексного наукового аналізу, спрямованого на виявлення особливостей правової природи зазначених прав і формування цілісного наукового підходу щодо їх цивільно-правового захисту.

Попри наявність значної кількості наукових праць, присвячених інституту особистих немайнових прав фізичних осіб загалом, а також окремим аспектам правового статусу поліцейських, комплексних досліджень, що поєднують ці два напрями та враховують сучасні виклики, немає. Це зумовлює необхідність поглибленого теоретичного осмислення цієї проблематики, уточнення понятійного апарату, а також визначення особливостей реалізації та захисту відповідних прав.

Додатково слід враховувати сучасні соціально-політичні умови в Україні, зокрема підвищене навантаження на правоохоронні органи, участь поліцейських у забезпеченні публічної безпеки в умовах воєнного стану, що підсилює значущість належного захисту їх особистих немайнових прав. У таких умовах забезпечення поваги до особистості поліцейського, захист його честі та гідності, а також формування позитивного іміджу правоохоронної системи загалом набувають особливого значення як для держави, так і для суспільства загалом.

Отже, актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю комплексного наукового аналізу особистих немайнових прав поліцейського, що забезпечують його соціальне буття, з урахуванням сучасних викликів інформаційного суспільства, специфіки публічно-службового статусу поліцейського, а також потреби вдосконалення механізмів цивільно-правового захисту відповідних особистих немайнових прав.

Метою дисертаційного дослідження є визначення та розв'язання комплексу теоретичних і практичних проблем у сфері здійснення та захисту особистих немайнових прав, які забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні. Для досягнення зазначеної мети у роботі поставлено такі завдання:

– простежити стан наукових досліджень і розвитку законодавства, що регулює інститут особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;

– визначити методологію дослідження інституту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;

– сформулювати поняття, визначити юридичну природу та здійснити класифікацію особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;

– схарактеризувати особисті немайнові права, що пов'язані з ідентифікацією та персоніфікацією особи поліцейського;

– визначити особливості особистих немайнових прав, що забезпечують захист особистого життя й інформаційного простору поліцейського;

– окреслити специфіку особистих немайнових прав, що пов'язані з використанням зображення поліцейського, його участю в медіа та реалізацією творчого потенціалу;

–виокремити особливості особистих немайнових прав, що забезпечують фізичну автономію та соціальну самореалізацію поліцейського;

–сформулювати поняття та встановити юридичну природу цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;

–дослідити форми цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;

–проаналізувати способи цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері здійснення та захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

Предмет дослідження становлять особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

Відповідно до поставлених мети й завдань основою методології дослідження стали загальнонаукові та спеціальні методи пізнання правових явищ.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першим комплексним дослідженням інституту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні. У результаті здійсненого дослідження сформульовано й обґрунтовано, а також додатково аргументовано низку наукових положень і висновків, які виносяться на захист, зокрема:

вперше:

обґрунтовано, що етапами еволюції правового регулювання інституту особистих немайнових прав поліцейського в Україні є: 1) доктринально-філософський етап становлення ідей особистих прав людини (до кінця XIX ст.); 2) етап зародження нормативного регулювання нематеріальних благ (кінець XIX ст. – перша половина XX ст.); 3) міжнародно-правовий етап становлення системи захисту прав людини (друга половина XX ст.); 4) етап становлення правового статусу працівників органів внутрішніх справ (1960 – 1990-ті роки); 5) конституційний етап формування сучасної концепції прав людини, зокрема поліцейського як їх носія (1996 – початок 2000-х років); 6) кодифікаційний етап розвитку інституту особистих немайнових прав (2003–2015 роки); 7) етап реформування правоохоронної системи та формування правового статусу поліцейського (2015–2019 роки); 8) сучасний етап рекодифікації цивільного законодавства й розвитку інституту особистих немайнових прав (2019 рік – дотепер);

визначено, що під особистим немайновим правом поліцейського, що забезпечує його соціальне буття, слід розуміти абсолютне суб'єктивне цивільне право, що нерозривно пов'язано з особою поліцейського як єдиного його носія, належить поліцейському як фізичній особі від народження або виникає на підставі закону, характеризується особливостями здійснення та захисту, які зумовлені спеціальним публічно-службовим статусом поліцейського, має довічний характер і спрямоване на задоволення нематеріальних потреб поліцейського в культурній, соціальній та інших сферах;

здійснено диференціацію особистих немайнових прав поліцейського, що забезпечують його соціальне буття, за функціонально-змістовою спрямованістю цих прав у забезпеченні різних сфер соціального буття на:

1) особисті немайнові права, що пов'язані з ідентифікацією та персоніфікацією особи поліцейського (право на ім'я (ст. 294 Цивільного кодексу України (далі – ЦК)); право на зміну імені (ст. 295 ЦК України); право на використання імені (ст. 296 ЦК України); право на індивідуальність (ст. 300 ЦК України); право на недоторканність ділової репутації (ст. 299 ЦК України); право на повагу до гідності та честі (ст. 297 ЦК України));

2) особисті немайнові права, що забезпечують захист особистого життя та інформаційного простору поліцейського (право на особисте життя та його таємницю (ст. 301 ЦК України); право на інформацію (ст. 302 ЦК України); право на особисті папери (ст. 303 ЦК України); право розпоряджатися особистими паперами (ст. 304 ЦК України); право на ознайомлення з особистими паперами, які передані до фонду бібліотек або архівів (ст. 305 ЦК України); право на таємницю кореспонденції (ст. 306 ЦК України));

3) особисті немайнові права, що пов'язані з використанням зображення поліцейського, його участю в медіа та реалізацією творчого потенціалу (право на захист інтересів фізичної особи під час проведення фото-, кіно-, теле- та відеознімання (ст. 307 ЦК України); право на охорону інтересів особи, яка зображена на фотографіях та в інших художніх творах (ст. 308 ЦК України); право на свободу літературної, художньої, наукової та технічної творчості (ст. 309 ЦК України));

4) особисті немайнові права, що забезпечують фізичну автономію та соціальну самореалізацію поліцейського (право на місце проживання (ст. 310 ЦК України); право на недоторканність житла (ст. 311 ЦК України); право на вибір роду занять (ст. 312 ЦК України); право на свободу пересування (ст. 313 ЦК України); право на свободу об'єднання (ст. 314 ЦК України); право на мирні зібрання (ст. 315 ЦК України));

аргументовано, що захист особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, має такі особливості, як: 1) поєднання приватно-правового та публічно-правового характеру захисту; 2) підвищений рівень публічного контролю; 3) наявність спеціальних обмежень, пов'язаних із проходженням служби в органах і підрозділах Національної поліції України; 4) специфіка об'єкта захисту, яким є особисті немайнові блага поліцейського (честь, гідність, ділова репутація, зображення тощо), що можуть зазнавати втручання у зв'язку з виконанням службових повноважень; 5) необхідність забезпечення балансу між приватним і публічним інтересом;

удосконалено:

розуміння захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, як системи правових засобів і способів впливу, що здійснюються поліцейським або відповідними юрисдикційними органами у разі порушення, невизнання або оспорювання особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, і яка реалізується шляхом застосування відповідних способів захисту з урахуванням особливостей публічно-

службового статусу поліцейського, підвищеного рівня публічного контролю та необхідності забезпечення балансу між приватним і публічним інтересом;

наукове судження про те, що особисті немайнові права, що забезпечують захист особистого життя та інформаційного простору поліцейського, належать поліцейському на загальних підставах як фізичній особі, однак їхня реалізація має низку особливостей, зумовлених характером правоохоронної діяльності, наявністю службових повноважень і доступом до інформації з обмеженим доступом. Зокрема, реалізація поліцейським права на особисте життя та його таємницю поєднується з необхідністю дотримання службової дисципліни, етичних стандартів поведінки та виконання вимог законодавства у сфері запобігання корупції; право на інформацію здійснюється з урахуванням встановлених законом обмежень щодо використання й поширення службової, конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом; право на особисті папери та розпорядження ними реалізується з урахуванням наявності у таких паперах службових відомостей, отриманих під час виконання службових повноважень; право на таємницю кореспонденції гарантується поліцейському, однак може бути обмежене у випадках і в порядку, визначених законом, зокрема на підставі судового рішення;

наукове судження про те, що юрисдикційна форма захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні, вирізняється комплексністю, багаторівневістю, домінуванням судового захисту, спеціалізацією способів захисту та необхідністю врахування публічно-правової специфіки правового статусу поліцейського;

дістало подальший розвиток:

положення про те, що особливості здійснення особистих немайнових права, що забезпечують фізичну автономію та соціальну самореалізацію поліцейського, полягають у поєднанні загальноправових гарантій з визначеними законом службовими обмеженнями, зумовленими характером правоохоронної діяльності, необхідністю забезпечення публічної безпеки, дотриманням службової дисципліни, принципу політичної нейтральності, а також запобіганням конфлікту інтересів. Такі обмеження мають функціональний характер і спрямовані на забезпечення ефективного виконання поліцейським своїх службових повноважень і підтримання довіри суспільства до поліції;

розуміння самозахисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, як законної та морально допустимої дії поліцейського, яка спрямована на припинення порушення або запобігання загрози порушення його особистих немайнових прав, що відповідає змісту порушеного права та наслідкам порушення, здійснювана самостійно без звернення до уповноважених органів, із врахуванням службового статусу, етичних норм, авторитету поліції та балансу між приватним і публічним інтересами;

твердження про те, що застосування конкретного способу захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, зумовлено публічно-службовим статусом поліцейського, що виявляється в підвищеному рівні суспільної уваги до діяльності поліцейського, необхідності врахування меж допустимої критики, необхідності розмежування фактичних тверджень та оцінних

суджень, а також потребі забезпечення балансу між приватними та публічними інтересами.

Основні положення та висновки, що сформульовані в дисертації, відображено у дев'яти наукових публікаціях, серед яких сім статей опубліковано у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук та дві тези наукових доповідей, оприлюднених на міжнародних науково-практичних конференціях і круглому столі.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що містять десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

По завершенню доповіді Марініч Ж.С. присутніми були поставлені такі **запитання:**

Чурпіта Г.П.: Що ви розумієте під юрисдикційною формою захисту особистих немайнових прав поліцейського?

Відповідь: Дякую за запитання. Юрисдикційна форма захисту особистих немайнових прав поліцейського – це реалізація прав та охоронюваних законом інтересів поліцейського шляхом звернення до суду або інших уповноважених державних органів, що забезпечує відновлення порушених прав, припинення протиправних дій та відшкодування моральної шкоди, з урахуванням немайнової природи прав, специфіки публічно-службового статусу поліцейського та необхідності балансу між приватними й суспільними інтересами. Юрисдикційна форма захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні, вирізняється комплексністю, багаторівневістю, домінуванням судового захисту, спеціалізацією способів захисту та необхідністю врахування публічно-правової специфіки його правового статусу

Мироненко В.П.: Хто раніше досліджував проблематику особистих немайнових прав поліцейського саме в контексті забезпечення його соціального буття?

Відповідь: Дякую за запитання. Актуальність теми зумовлюється недостатнім рівнем наукової розробленості проблематики особистих немайнових прав поліцейського саме в контексті забезпечення його соціального буття. Представники правничої спільноти здебільшого зосереджували увагу на інституті особистих немайнових прав загалом або вивчали окремі аспекти правового статусу поліцейського. Відповідні дослідження проводили такі вчені, як: Д. В. Боброва, Т. В. Боднар, В. І. Борисова, І. О. Бірюков, М. К. Галянтич, О. В. Дзера, А. С. Довгерт, І. В. Жилінкова, В. І. Кисіль, М. І. Козюбра, В. М. Коссак, А. В. Коструба, О. В. Кохановська, Л. В. Красицька, О. Д. Крупчана, Н. С. Кузнєцова, В. В. Луць, Р. А. Майданик, О. О. Мережко, Є. О. Мічурін, В. В. Надьон, В. Д. Примак, О. В. Розгон, З. В. Ромовська, С. О. Сліпченко, І. В. Спасибо-Фатєєва, Р. О. Стефанчука, Є. О. Харитонов, А. О. Церковна, С. І. Чернооченко, Я. М. Шевченко, С. І. Шимон, Р. Б. Шишка та ін.

Герасимчук Л.В.: Які особливості має захист особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського?

Відповідь: Дякую за запитання. Захист особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, має такі особливості, як:

1) поєднання приватно-правового та публічно-правового характеру захисту. Захист здійснюється як у межах цивільного судочинства, так і через спеціальні службові, дисциплінарні й адміністративні механізми, зумовлені спеціальним статусом поліцейського;

2) підвищений рівень публічного контролю. Реалізація права на захист відбувається в умовах підвищеної уваги з боку суспільства та медіа, що може впливати на межі захисту, зокрема особистих немайнових прав, які пов'язані з використанням зображення поліцейського, його участю в медіа та реалізацією творчого потенціалу;

3) наявність спеціальних обмежень, пов'язаних із проходженням служби в органах і підрозділах Національної поліції. Захист особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, не може здійснюватися способами, що суперечать службовій дисципліні, етичним вимогам або можуть завдати шкоди авторитету Національної поліції;

4) специфіка об'єкта захисту, яким є особисті немайнові блага поліцейського (честь, гідність, ділова репутація, зображення тощо), що можуть зазнавати втручання у зв'язку з виконанням службових повноважень;

5) необхідність забезпечення балансу між приватним і публічним інтересом. Під час здійснення захисту враховується необхідність забезпечення балансу між здійсненням особистих немайнових прав поліцейського та публічним інтересом у відкритості й підзвітності діяльності поліції.

Бобко В.Г. Що ви розумієте під формою захисту цивільних прав та інтересів?

Відповідь: Дякую за запитання. Форма захисту цивільних прав та інтересів – це система взаємопов'язаних організаційних і правових заходів, передбачених законодавством або договором, що здійснюються уповноваженими органами або самим носієм права, спрямована на запобігання порушенням, їх припинення, відновлення порушених прав і відшкодування завданої шкоди, і яка поєднує системність, нормативну обґрунтованість, універсальність.

Головуючий: Є ще запитання? Немає. Переходимо до обговорення дисертації. Слово надається **науковому керівнику, кандидату юридичних наук, доценту Кирдану Б.В.**, який відзначив вагомий науковий внесок ад'юнкта у дослідження інституту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні. Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю комплексного наукового аналізу особистих немайнових прав поліцейського, що забезпечують його соціальне буття, з урахуванням сучасних викликів інформаційного суспільства, специфіки публічно-службового статусу поліцейського, а також потреби вдосконалення механізмів цивільно-правового захисту відповідних особистих немайнових прав.

Науковий рівень, зміст, обсяг та оформлення дисертації відповідають вимогам МОН України. Структура роботи характеризується послідовністю та узгодженістю змісту викладених у ній питань. Суттєвих зауважень до мови та стилю викладення матеріалу не має.

Науково-теоретичне підґрунтя дисертації становлять наукові праці фахівців у галузі цивільного права, цивільного процесуального права, загальної теорії права, соціальних і гуманітарних наук.

Марініч Ж.С. на підставі практичного досвіду роботи та проведеного дослідження з використанням методологічних засад, вдалося сформулювати низку вагомих для науки і практики положень, які характеризуються науковою новизною. У дисертаційному дослідженні простежено стан наукових досліджень і розвитку законодавства, що регулює інститут особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні; визначено методологію дослідження інституту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні; сформульовано поняття, визначено юридичну природу та здійснено класифікацію особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні; схарактеризовано особисті немайнові права, що пов'язані з ідентифікацією та персоніфікацією особи поліцейського; визначено особливості особистих немайнових прав, що забезпечують захист особистого життя й інформаційного простору поліцейського; окреслено специфіку особистих немайнових прав, що пов'язані з використанням зображення поліцейського, його участю в медіа та реалізацією творчого потенціалу; виокремлено особливості особистих немайнових прав, що забезпечують фізичну автономію та соціальну самореалізацію поліцейського; сформульовано поняття та встановлено юридичну природу цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні; досліджено форми цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні; проаналізовано способи цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

На основі поставлених завдань і отриманих результатів, а також рекомендацій, дисертанту вдалося досягти поставленої мети і підготувати актуальну й змістовну роботу. Працюючи над дисертацією Марініч Ж.С. проявля себе ініціативним, наполегливим, дисциплінованим та працелюбним ад'юнктом, людиною з творчим мисленням.

Потрібно зазначити, що дисертаційна робота Марініч Жанни Сергіївни на тему: «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні» має самостійний характер, є творчою працею, виконана на достатньому теоретичному рівні і свідчить про належну підготовку автора. Підсумовуючи, можна зазначити, що аспірант провів системну та ґрунтовну роботу, яка має завершений вигляд і може бути рекомендована до розгляду та разового захисту у спеціалізованій вченій раді.

Головуючий: Є ще запитання? Немає. Переходимо до обговорення дисертації. Слово надається **рецензентам:**

Доктор юридичних наук, професор Гусарєв С.Д. Дисертаційне дослідження Марініч Жанни Сергіївни «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні» присвячене актуальному на сьогоднішній день питанню.

Дисертація є комплексним науковим дослідженням інституту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першим комплексним дослідженням інституту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

Практичне значення отриманих результатів полягає у використанні та можливості використання розроблених пропозицій та висновків у: науково-дослідній роботі – під час проведення подальших наукових досліджень у галузі цивільного права щодо особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні; законотворчій діяльності – з метою вдосконалення цивільного законодавства у сфері реалізації особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні, та під час підготовки законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів у зазначеній сфері; правозастосовній діяльності – у процесі розгляду та вирішення цивільних справ, у процесі підготовки науково-практичних коментарів до Цивільного кодексу України, а також у діяльності судових органів і практикуючих юристів під час вирішення питань дотримання та реалізації особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні; освітньому процесі – під час викладання навчальних дисциплін «Цивільне право», «Цивільний процес», «Цивільне право та процесу», «Актуальні питання цивільного права та процесу», інших відповідних спецкурсів; у процесі підготовки підручників, навчальних посібників, а також навчально-методичних матеріалів для студентів і курсантів закладів вищої освіти.

Положення та висновки дисертації ґрунтуються на нормах Конституції України, законодавчих і підзаконних нормативно-правових актах, а також міжнародних правових актів і законодавства окремих зарубіжних країн, досвід правового регулювання діяльності суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин яких може бути використано в Україні.

Таким чином, зміст, структура дисертації, коло розглянутих у ній питань та сформульовані результати й пропозиції вказують на те, що автор провів глибоке наукове дослідження. Проведена дисертантом робота свідчить, що основна мета дослідження була досягнута. Автор здійснив глибокий аналіз проблеми, зробив низку теоретичних висновків і пропозицій законодавцю, що збагачують науку цивільного права і процесу й здатні поліпшити чинне законодавство. Результати, отримані в дисертації, можуть бути кваліфіковані як нові, а отримані висновки мають практичне значення та можуть бути використані у різних сферах юридичної практики.

Дисертація Марініч Жанни Сергіївни на тему: «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні» загалом відповідає встановленим МОН України вимогам, тому вона може бути рекомендована до розгляду та разового захисту у спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук, доцент Шаповал Л.І., яка відзначила високий науковий рівень дисертаційного дослідження Марініч Жанни Сергіївни «Особисті

немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні». Дійсно, у сучасних умовах трансформації українського суспільства, реформування правоохоронної системи й утвердження європейських стандартів прав людини особливого значення набуває забезпечення належного рівня гарантування прав і свобод осіб, які здійснюють публічно-владні функції, зокрема поліцейських. Поліцейський, з одного боку, є представником держави й наділений державно-владними повноваженнями, а з іншого – фізичною особою, носієм особистих немайнових прав, які потребують належного цивільно-правового захисту.

Дисертаційне дослідження ґрунтується на основних положеннях Національної стратегії у сфері прав людини на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021, Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021, а також передбачено річними планами науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт Національної академії внутрішніх справ на 2021–2025 роки.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері здійснення та захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

Предмет дослідження становлять особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

У результаті проведеного дослідження сформульовано та обґрунтовано, а також додатково аргументовано низку наукових положень і висновків, які виносяться на захист цивільного законодавства та забезпечення єдності судової практики.

За мету дисертаційного дослідження аспірант поставив собі визначення та розв'язання комплексу теоретичних і практичних проблем у сфері здійснення та захисту особистих немайнових прав, які забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

На підставі вищенаведеного вважаю, що дисертація Марініч Жанни Сергіївни на тему: «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» відповідає вимогам, які ставляться до дисертації, та може бути рекомендована до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

доктор юридичних наук, професор Чурпіта Г.В.; доктор юридичних наук, професор Гусарєв С.Д.; доктор юридичних наук, доцент Тихомиров Д.О., кандидат юридичних наук, доцент Кирдан Б.В.; кандидат юридичних наук, професор Мироненко В.П.; кандидат юридичних наук, доцент Куцик К.В.; кандидат юридичних наук, доцент Шаповал Л.І.; кандидат юридичних наук, доцент Мазур В.В.; кандидат юридичних наук, доцент Герасимчук Л.В.; кандидат юридичних наук, доцент Бобко В.Г.; кандидат юридичних наук, доцент Боровська І.А.; кандидат юридичних наук, доцент Якимець О.І.; кандидат юридичних наук,

старший дослідник Бондар С.В.; доктор філософії з права Лимар Ю.В.; доктор філософії з права Сидоренко Н.О.; здобувач ступеня доктора філософії Марініч Ж.С.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Марініч Жанни Сергіївни на тему: «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні»

Обґрунтування вибору теми дослідження. У сучасних умовах трансформації українського суспільства, реформування правоохоронної системи й утвердження європейських стандартів прав людини особливого значення набуває забезпечення належного рівня гарантування прав і свобод осіб, які здійснюють публічно-владні функції, зокрема поліцейських. Поліцейський, з одного боку, є представником держави й наділений державно-владними повноваженнями, а з іншого – фізичною особою, носієм особистих немайнових прав, які потребують належного цивільно-правового захисту.

Одним із видів особистих немайнових прав поліцейських є особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття, до яких, зокрема, належать право на повагу до гідності та честі, право на недоторканність ділової репутації, право на індивідуальність та ін. Здійснення та захист поліцейським особистих немайнових прав, що забезпечують його соціальне буття, має низку особливостей. Це пов'язано насамперед із публічним характером діяльності поліцейського, постійною взаємодією з населенням, участю в конфліктних ситуаціях, а також значним рівнем суспільного контролю та медійної уваги. У таких умовах будь-які дії чи рішення поліцейського можуть ставати об'єктом широкого обговорення, оцінки або критики, що нерідко супроводжується поширенням недостовірної інформації, яка негативно впливає на його честь, гідність і професійну репутацію.

Водночас розвиток інформаційного суспільства, активне використання соціальних мереж і цифрових платформ значно ускладнюють механізми захисту особистих немайнових прав поліцейського. Швидкість поширення інформації, складність встановлення її джерела, а також транснаціональний характер інформаційного простору створюють нові виклики для правозастосовної практики та вимагають удосконалення цивільно-правових способів захисту особистих немайнових прав. У зв'язку з цим особливої значущості набувають питання ефективності як загальних, так і спеціальних способів захисту, передбачених цивільним законодавством України.

Не менш важливим є і той факт, що правове регулювання особистих немайнових прав поліцейських має комплексний характер. З одного боку, особисті немайнові права регулюються нормами цивільного законодавства України, а з іншого – їх реалізація та захист нерозривно пов'язані зі специфікою проходження служби в Національній поліції України, що визначається адміністративно-правовими нормами та спеціальним законодавством. Це зумовлює необхідність комплексного наукового аналізу, спрямованого на

виявлення особливостей правової природи зазначених прав і формування цілісного наукового підходу щодо їх цивільно-правового захисту.

Актуальність теми також зумовлюється недостатнім рівнем наукової розробленості проблематики особистих немайнових прав поліцейського саме в контексті забезпечення його соціального буття. Представники правничої спільноти здебільшого зосереджували увагу на інституті особистих немайнових прав загалом або вивчали окремі аспекти правового статусу поліцейського. Відповідні дослідження проводили такі вчені, як: Д. В. Боброва, Т. В. Боднар, В. І. Борисова, І. О. Бірюков, М. К. Галянтич, О. В. Дзера, А. С. Довгерт, І. В. Жилінкова, В. І. Кисіль, М. І. Козюбра, В. М. Коссак, А. В. Коструба, О. В. Кохановська, Л. В. Красицька, О. Д. Крупчана, Н. С. Кузнецова, В. В. Луць, Р. А. Майданик, О. О. Мережко, Є. О. Мічурін, В. В. Надьон, В. Д. Примак, О. В. Розгон, З. В. Ромовська, С. О. Сліпченко, І. В. Спасибо-Фатеева, Р. О. Стефанчука, Є. О. Харитонов, А. О. Церковна, С. І. Чернооченко, Я. М. Шевченко, С. І. Шимон, Р. Б. Шишка та ін.

Попри наявність значної кількості наукових праць, присвячених інституту особистих немайнових прав фізичних осіб загалом, а також окремим аспектам правового статусу поліцейських, комплексних досліджень, що поєднують ці два напрями та враховують сучасні виклики, немає. Це зумовлює необхідність поглибленого теоретичного осмислення цієї проблематики, уточнення понятійного апарату, а також визначення особливостей реалізації та захисту відповідних прав.

Додатково слід враховувати сучасні соціально-політичні умови в Україні, зокрема підвищене навантаження на правоохоронні органи, участь поліцейських у забезпеченні публічної безпеки в умовах воєнного стану, що підсилює значущість належного захисту їх особистих немайнових прав. У таких умовах забезпечення поваги до особистості поліцейського, захист його честі та гідності, а також формування позитивного іміджу правоохоронної системи загалом набувають особливого значення як для держави, так і для суспільства загалом.

Отже, актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю комплексного наукового аналізу особистих немайнових прав поліцейського, що забезпечують його соціальне буття, з урахуванням сучасних викликів інформаційного суспільства, специфіки публічно-службового статусу поліцейського, а також потреби вдосконалення механізмів цивільно-правового захисту відповідних особистих немайнових прав.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами.
Дисертаційне дослідження ґрунтується на основних положеннях Національної стратегії у сфері прав людини на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021, Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021, а також передбачено річними планами науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт Національної академії внутрішніх справ на 2021–2025 роки.

Мета та завдання дослідження відповідно до предмета й об'єкта дослідження. Метою дисертаційного дослідження є визначення та розв'язання комплексу теоретичних і практичних проблем у сфері здійснення та захисту особистих немайнових прав, які забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні. Для досягнення зазначеної мети у роботі поставлено такі завдання:

- простежити стан наукових досліджень і розвитку законодавства, що регулює інститут особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;
- визначити методологію дослідження інституту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;
- сформулювати поняття, визначити юридичну природу та здійснити класифікацію особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;
- схарактеризувати особисті немайнові права, що пов'язані з ідентифікацією та персоніфікацією особи поліцейського;
- визначити особливості особистих немайнових прав, що забезпечують захист особистого життя й інформаційного простору поліцейського;
- окреслити специфіку особистих немайнових прав, що пов'язані з використанням зображення поліцейського, його участю в медіа та реалізацією творчого потенціалу;
- виокремити особливості особистих немайнових прав, що забезпечують фізичну автономію та соціальну самореалізацію поліцейського;
- сформулювати поняття та встановити юридичну природу цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;
- дослідити форми цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;
- проаналізувати способи цивільно-правового захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері здійснення та захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

Предмет дослідження становлять особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні.

Методи дослідження. Відповідно до поставлених мети й завдань основою методології дослідження стали загальнонаукові та спеціальні методи пізнання правових явищ. Зокрема, використання методів індукції та дедукції надало змогу виокремити ознаки особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні, а також сформулювати поняття відповідної правової категорії (*підрозділ 1.3*). За допомогою методів аналізу та синтезу з'ясовано структурні елементи особистого немайнового права в суб'єктивному розумінні (*підрозділ 1.3*). Застосування методу системного аналізу надало можливість дослідити інститут особистих немайнових прав поліцейських як упорядковану систему взаємопов'язаних елементів (*підрозділи 2.1–2.4*). Історико-правовий та порівняльно-історичний методи використовувалися для вивчення генези й

закономірностей розвитку правового регулювання інституту особистих немайнових прав (*підрозділ 1.1*). Метод аналогії розширив пізнавальні можливості дослідження шляхом перенесення наукових висновків із суміжних або більш досліджених правових систем, зокрема держав Європейського Союзу (далі – ЄС) (*підрозділи 1.1–1.3, 2.1–2.4*). Застосування порівняльно-правового та формально-догматичного методів дозволило проаналізувати нормативну регламентацію особистих немайнових прав поліцейських, порівняти її з доктринальними підходами та виявити прогалини й колізії правового регулювання (*підрозділ 1.1*). За допомогою формально-догматичного методу здійснювалося тлумачення норм права та формування юридично виважених висновків (*підрозділи 3.1–3.3*). Застосування методу альтернатив стало підґрунтям для формування нових наукових гіпотез, зокрема щодо потенційної майнової природи окремих нематеріальних благ та їхньої участі в цивільному обороті (*підрозділ 1.3*).

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першим комплексним дослідженням інституту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні. У результаті здійсненого дослідження сформульовано й обґрунтовано, а також додатково аргументовано низку наукових положень і висновків, які виносяться на захист, зокрема:

вперше:

обґрунтовано, що етапами еволюції правового регулювання інституту особистих немайнових прав поліцейського в Україні є: 1) доктринально-філософський етап становлення ідей особистих прав людини (до кінця XIX ст.); 2) етап зародження нормативного регулювання нематеріальних благ (кінець XIX ст. – перша половина XX ст.); 3) міжнародно-правовий етап становлення системи захисту прав людини (друга половина XX ст.); 4) етап становлення правового статусу працівників органів внутрішніх справ (1960 – 1990-ті роки); 5) конституційний етап формування сучасної концепції прав людини, зокрема поліцейського як їх носія (1996 – початок 2000-х років); 6) кодифікаційний етап розвитку інституту особистих немайнових прав (2003–2015 роки); 7) етап реформування правоохоронної системи та формування правового статусу поліцейського (2015–2019 роки); 8) сучасний етап рекодифікації цивільного законодавства й розвитку інституту особистих немайнових прав (2019 рік – дотепер);

визначено, що під особистим немайновим правом поліцейського, що забезпечує його соціальне буття, слід розуміти абсолютне суб'єктивне цивільне право, що нерозривно пов'язано з особою поліцейського як єдиного його носія, належить поліцейському як фізичній особі від народження або виникає на підставі закону, характеризується особливостями здійснення та захисту, які зумовлені спеціальним публічно-службовим статусом поліцейського, має довічний характер і спрямоване на задоволення нематеріальних потреб поліцейського в культурній, соціальній та інших сферах;

здійснено диференціацію особистих немайнових прав поліцейського, що забезпечують його соціальне буття, за функціонально-змістовою спрямованістю цих прав у забезпеченні різних сфер соціального буття на:

1) особисті немайнові права, що пов'язані з ідентифікацією та персоніфікацією особи поліцейського (право на ім'я (ст. 294 Цивільного кодексу України (далі – ЦК)); право на зміну імені (ст. 295 ЦК України); право на використання імені (ст. 296 ЦК України); право на індивідуальність (ст. 300 ЦК України); право на недоторканність ділової репутації (ст. 299 ЦК України); право на повагу до гідності та честі (ст. 297 ЦК України));

2) особисті немайнові права, що забезпечують захист особистого життя та інформаційного простору поліцейського (право на особисте життя та його таємницю (ст. 301 ЦК України); право на інформацію (ст. 302 ЦК України); право на особисті папери (ст. 303 ЦК України); право розпоряджатися особистими паперами (ст. 304 ЦК України); право на ознайомлення з особистими паперами, які передані до фонду бібліотек або архівів (ст. 305 ЦК України); право на таємницю кореспонденції (ст. 306 ЦК України));

3) особисті немайнові права, що пов'язані з використанням зображення поліцейського, його участю в медіа та реалізацією творчого потенціалу (право на захист інтересів фізичної особи під час проведення фото-, кіно-, теле- та відеознімання (ст. 307 ЦК України); право на охорону інтересів особи, яка зображена на фотографіях та в інших художніх творах (ст. 308 ЦК України); право на свободу літературної, художньої, наукової та технічної творчості (ст. 309 ЦК України));

4) особисті немайнові права, що забезпечують фізичну автономію та соціальну самореалізацію поліцейського (право на місце проживання (ст. 310 ЦК України); право на недоторканність житла (ст. 311 ЦК України); право на вибір роду занять (ст. 312 ЦК України); право на свободу пересування (ст. 313 ЦК України); право на свободу об'єднання (ст. 314 ЦК України); право на мирні зібрання (ст. 315 ЦК України));

аргументовано, що захист особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, має такі особливості, як: 1) поєднання приватно-правового та публічно-правового характеру захисту; 2) підвищений рівень публічного контролю; 3) наявність спеціальних обмежень, пов'язаних із проходженням служби в органах і підрозділах Національної поліції України; 4) специфіка об'єкта захисту, яким є особисті немайнові блага поліцейського (честь, гідність, ділова репутація, зображення тощо), що можуть зазнавати втручання у зв'язку з виконанням службових повноважень; 5) необхідність забезпечення балансу між приватним і публічним інтересом;

удосконалено:

розуміння захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, як системи правових засобів і способів впливу, що здійснюються поліцейським або відповідними юрисдикційними органами у разі порушення, невизнання або оспорювання особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, і яка реалізується шляхом застосування відповідних способів захисту з урахуванням особливостей публічно-службового статусу поліцейського, підвищеного рівня публічного контролю та необхідності забезпечення балансу між приватним і публічним інтересом;

наукове судження про те, що особисті немайнові права, що забезпечують захист особистого життя та інформаційного простору поліцейського, належать поліцейському на загальних підставах як фізичній особі, однак їхня реалізація має низку особливостей, зумовлених характером правоохоронної діяльності, наявністю службових повноважень і доступом до інформації з обмеженим доступом. Зокрема, реалізація поліцейським права на особисте життя та його таємницю поєднується з необхідністю дотримання службової дисципліни, етичних стандартів поведінки та виконання вимог законодавства у сфері запобігання корупції; право на інформацію здійснюється з урахуванням встановлених законом обмежень щодо використання й поширення службової, конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом; право на особисті папери та розпорядження ними реалізується з урахуванням наявності у таких паперах службових відомостей, отриманих під час виконання службових повноважень; право на таємницю кореспонденції гарантується поліцейському, однак може бути обмежене у випадках і в порядку, визначених законом, зокрема на підставі судового рішення;

наукове судження про те, що юрисдикційна форма захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні, вирізняється комплексністю, багаторівневістю, домінуванням судового захисту, спеціалізацією способів захисту та необхідністю врахування публічно-правової специфіки правового статусу поліцейського;

дістало подальший розвиток:

положення про те, що особливості здійснення особистих немайнових права, що забезпечують фізичну автономію та соціальну самореалізацію поліцейського, полягають у поєднанні загальноправових гарантій з визначеними законом службовими обмеженнями, зумовленими характером правоохоронної діяльності, необхідністю забезпечення публічної безпеки, дотриманням службової дисципліни, принципу політичної нейтральності, а також запобіганням конфлікту інтересів. Такі обмеження мають функціональний характер і спрямовані на забезпечення ефективного виконання поліцейським своїх службових повноважень і підтримання довіри суспільства до поліції;

розуміння самозахисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, як законної та морально допустимої дії поліцейського, яка спрямована на припинення порушення або запобігання загрози порушення його особистих немайнових прав, що відповідає змісту порушеного права та наслідкам порушення, здійснювана самостійно без звернення до уповноважених органів, із врахуванням службового статусу, етичних норм, авторитету поліції та балансу між приватним і публічним інтересами;

твердження про те, що застосування конкретного способу захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського, зумовлено публічно-службовим статусом поліцейського, що виявляється в підвищеному рівні суспільної уваги до діяльності поліцейського, необхідності врахування меж допустимої критики, необхідності розмежування фактичних тверджень та оцінних суджень, а також потребі забезпечення балансу між приватними та публічними інтересами.

Практичне значення отриманих результатів полягає у використанні та можливості використання розроблених пропозицій та висновків у:

– *науково-дослідній роботі* – під час проведення подальших наукових досліджень у галузі цивільного права щодо особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ № 89-нд від 31.01.2026 року);

– *законотворчій діяльності* – з метою вдосконалення цивільного законодавства у сфері реалізації особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні, та під час підготовки законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів у зазначеній сфері;

– *правозастосовній діяльності* – у процесі розгляду та вирішення цивільних справ, у процесі підготовки науково-практичних коментарів до Цивільного кодексу України, а також у діяльності судових органів і практикуючих юристів під час вирішення питань дотримання та реалізації особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні;

– *освітньому процесі* – під час викладання навчальних дисциплін «Цивільне право», «Цивільний процес», «Цивільне право та процесу», «Актуальні питання цивільного права та процесу», інших відповідних спецкурсів; у процесі підготовки підручників, навчальних посібників, а також навчально-методичних матеріалів для студентів і курсантів закладів вищої освіти (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ № 88-оп від 31.01.2026 року).

Апробація матеріалів дисертації. Результати дисертаційного дослідження оприлюднено на двох науково-практичних конференціях: XIV всеукраїнській науково-практичній конференції «Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи» (Київ, 29 листопад 2018 р.); міжнародній науково-практичній конференції «Реформування українського законодавства: проблемні питання та шляхи їх вирішення» (Київ, 07–08 лютого 2024 р.).

Публікації. Основні положення та висновки, що сформульовані в дисертації, відображено у 9 наукових публікаціях, серед яких сім статей опубліковано у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук та дві тези наукових доповідей, оприлюднених на міжнародних науково-практичних конференціях і круглому столі, зокрема:

1. Марініч Ж. С. Окремі аспекти правової регламентації особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського у зарубіжних країнах. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 2. С. 91–98. DOI: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2019.2-1.15>.

2. Марініч Ж. С. Особливості захисту честі, гідності та ділової репутації поліцейського. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. Вип. 3. С. 24–30. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.3.05>.

3. Марініч Ж. С. Юридична природа особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні. *Правові новели*. 2024. № 22. С. 209–213. DOI: <https://doi.org/10.32782/ln.2024.22.2.36>.

4. Марініч Ж. С. Визнання права як спосіб захисту особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2025. Вип. 2. С. 27–30. DOI:

<https://doi.org/10.32844/2618-1258.2025.2.5>.

5. Марініч Ж. С. Цивільно-правовий захист особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття поліцейського України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 11. С. 814–816. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-11/198>.

6. Марініч Ж. С. Exercise of personal non-property rights ensuring the social existence of a police officer in Ukraine. *Підприємство, господарство і право*. 2024. Вип. 2. С. 11–15. DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2024.2.02>.

7. Марініч Ж. С. Forms of protection of personal non-property rights ensuring the social existence of a police officer in Ukraine. *Підприємство, господарство і право*. 2024. № 3. С. 121–125. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2024.3.02>.

8. Марініч Ж. С. Право на повагу честі та гідності поліцейського під час спілкування державною мовою з громадянами України. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи* : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 29 листоп. 2018 р.). Київ, 2018. С. 220–222.

9. Марініч Ж. С. Захист честі, гідності та ділової репутації поліцейського в Україні. *Реформування українського законодавства: проблемні питання та шляхи їх вирішення* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7–8 лют. 2024 р.). Київ : Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2024. С. 71–73.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стиль викладення в дисертації матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

У результаті попередньої експертизи дисертації Марініч Жанни Сергіївни і повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Марініч Жанни Сергіївни на тему: «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Марініч Жанни Сергіївни а відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами й доповненнями), наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами й доповненнями) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами й доповненнями).

3. Рекомендувати дисертацію Марініч Жанни Сергіївни на тему: «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття поліцейського в Україні» до разового захисту на здобуття ступеня доктора філософії у спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Результати голосування присутніх на засіданні докторів та кандидатів наук за профілем поданої на розгляд дисертації: за – 16, проти – немає, таких, що утримались – немає.

**Голова засідання –
професор кафедри цивільного права та процесу
Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук,
професор**

Ганна ЧУРПІТА